

"Prosjekt Væremåte"

Væremåteskjemaet ble laget i 1999 for å beskrive individuelle særtrekk hos barn, ungdom og voksne med vansker innen autismspekteret. I den senere tid er skjemaet også brukt i forhold til personer med andre diagnoser / utviklingshemming. I tillegg er det ønskelig at skjemaet blir fylt ut i forhold til noen personer uten utviklingshemming (kontrollgruppe).

Vi ser det som viktig å rette oppmerksomheten mot hvor forskjellige mennesker er, slik at den enkeltes personlige væremåte blir forstått og verdsatt.

Hovedhensikten med å kartlegge personer med ulike utviklingshemninger er imidlertid å lage et grunnlag for å velge egnede tiltak, metoder og teknikker, slik at arbeidsmåte og tiltaksmidler kan "skreddersys" for den enkelte.

UNIVERSITETET I OSLO

DET UTDANNINGSVITENSKAPELIGE FAKULTET

Til foreldre og foresatte

Prosjekt Væremåte

Katrine Hildebrand
Bratsbergveien 54
7037 TRONDHEIM

E-post: katrine.hildebrand@statped.no
www.autismeforeningen.no/prosjekter/varemate
www.autismeforeningen.no/prosjekter/fru

Dato: 01.juli 2012

INFORMASJON OM INNSAMLING AV PERSONOPPLYSNINGER I FORBINDELSE MED FORSKNINGSPROSJEKT

Prosjektets tittel: Prosjekt Væremåte

Prosjekt Væremåte er et fagutviklingsprosjekt for å bedre den individuelle tilpasningen av tilbud og tjenester for mennesker med utviklingshemming. Prosjekt Væremåte har som visjon at: "Barn, unge og voksne med utviklingshemming skal få et tilbud som er godt tilrettelagt ut fra deres individuelle særtrekk og behov".

Hovedmålet for Prosjekt Væremåte er å lage et system for å velge egnede tiltak, metoder og teknikker i arbeidet med barn og unge med utviklingshemming, slik at arbeidsmåte og tiltaksmidler skreddersys for det enkelte individ.

Prosjektets leder er Psykolog Harald Martinsen, professor ved Institutt for spesialpedagogikk, ved Universitetet i Oslo. Daglig leder er doktorgradskandidat ved NTNU, Katrine Hildebrand. Alle fagpersonene i prosjektgruppa er underlagt taushetsplikt. Forskningsprosjektet ligger inn under Institutt for spesialpedagogikk ved Universitetet i Oslo.

Resultatene av studien vil bli publisert som gruppedata, uten at den enkelte kan gjenkjennes. I løpet av prosjektperioden vil innsamlete opplysninger oppbevares i prosjektets arkiver. Dette gjøres fordi det er av samfunnsmessig interesse å eventuelt kunne følge utvalget gjennom flere år for å vurdere utvikling, pedagogiske opplegg og livskvalitet i et lengre perspektiv. Ved en eventuell oppfølgingsundersøkelse vil du motta ny informasjon og ny forespørsel om å delta. Dersom det ikke blir foretatt en oppfølgingsundersøkelse innen 2020 vil innsamlede opplysninger bli anonymisert.

Prosjektet er meldt til regional etisk komité og Personvernombudet for forskning, Norsk Samfunnsvitenskapelige Datatjeneste A/S.

Deltakelse i prosjektet er frivillig. Det er mulig å trekke seg fra prosjektet når man eventuelt måtte ønske det og få alle personopplysninger slettet.

Dersom du/dere ønsker å delta i undersøkelsen, er det fint om du/dere signerer den vedlagte samtykkeerklæringen og fyller ut skjemaet.

Katrine Hildebrand

Samtykkeerklæring/ uttalelse om deltakelse

ved innsamling, registrering, lagring og bruk av personopplysninger knyttet til forskningsprosjekt

Jeg samtykker/godtar at personopplysninger om .....

Jeg er kjent med at deltakelse i prosjektet er frivillig, og at jeg når som helst kan trekke meg fra prosjektet og be om å få slettet opplysningene som er registrert om meg i prosjektets database.

.....
Sted   Dato

Underskrift av personen selv, foreldre, foresatte, verge eller hjelpeverge.

Sendes til:

Prosjekt Væremåte
Katrine Hildebrand
Bratsbergveien 54
7037 TRONDHEIM

UNIVERSITETET I OSLO
DET UTDANNINGSVITENSKAPELIGE FAKULTET

Tilbakemeldingsadresse:

Det er valgfritt om tilbakemelding skal sendes på e-post eller post. Skriv inn det dere ønsker.

Vi ønsker tilbakemelding på e-post adresse:

.....

Vi ønsker tilbakemelding pr post. Adresse:

.....

.....

.....

.....

Sendes til:

Prosjekt Væremåte
Katrine Hildebrand
Bratsbergveien 54
7037 TRONDHEIM

Veileder til utfylling av Væremåteskjemaet

Dette spørreskjemaet er laget for å kartlegge personlighet og væremåte hos personer med utviklingshemming. De som fyller ut skjemaet må kjenne personen med utviklingshemming godt. Det er ønskelig at det er minimum to personer som sitter sammen og fyller ut skjemaet, slik at spørsmålene kan leses høyt og diskuteres kort før det krysses av. Skjemaet kan fylles ut av for eksempel lærere, miljøpersonale eller foreldre/foresatte. Spørreskjemaet kan også fylles ut som et strukturert intervju, eller fylles ut av personen selv.

Spørsmålene skal besvares med utgangspunkt i her og nå. Det vil si ut i fra personens væremåte i den situasjonen dere kjenner han og på nåværende tidspunkt.

Spørreskjemaet finnes i to versjoner, en som handler om "Lars" og en som handler om "Anne".

Innhold

Skjemaet er delt inn tre hoveddeler.

Del 1 omfatter generelle opplysninger og er delt inn i "Praktiske opplysninger" og "Bakgrunnsopplysninger".

Del 2 spør om "Angst", "Reaksjonstid", "Form og formsvingninger", "Omgjengelighet", "Reaktivitet", "Interesser", "Aktivitetsnivå", "Stereotyp aktivitet", "Sansestimulering", "Utfordrende atferd", "Oppmerksomhet og oppmerksomhetsretting", "Sosialitet", "Struktur" og "Utførelsesvansker".

Del 3 – "Typer" – omhandler beskrivelser av spesielle grupper og atferdsmønstre som er av betydning for behandling, opplæring og forebyggende virksomhet. Under Del 3 tar skjemaet opp temaene "Vegrere", "Vandrere", "Ghandipasifister", "Spenningsøkere" og "Personer på rømmen".

Betydelig variasjon i dagsform

Her krysses det av når personen har så betydelig variasjon i dagsform at det er nødvendig å endre tiltak og metoder i dårlige perioder. Disse endrede dagsplanene kan være skriftliggjort med dagsplan 1, dagsplan 2 osv.. Eller personalet/foresatte kan ha rutiner som for eksempel går på å senke krav, tempo og arbeidsmengde etter dagsformen. Hvis dette er tilfelle for personen det fylles ut skjema for, krysser dere av i både hvite og grå ruter på alle spørsmålene gjennom hele spørreskjemaet, selv der hvor kryssene blir like.

Hvit rute = god/normal dagsform, Grå rute = dårlig dagsform. Hvis personen ikke har betydelig variasjon i dagsform, krysses det kun i hvite ruter. Alle spørsmålene skal besvares.

Erfaring med spørsmålenes formuleringer.

Alle spørsmålene passer ikke på alle. Det er således flere spørsmål som man, fordi de ikke passer på den personen man har i fokus, skal krysse av "Passer dårlig" eller "Svært dårlig" på. Kjenner du deg igjen i situasjonen som spørsmålet beskriver, svar passer "Svært godt". Hvis du ikke kjenner deg igjen; svar passer "Svært dårlig".

Metodebok

Det er utarbeidet en metodebok for dette spørreskjema hvor nyttig informasjon om spørsmålene og temaene skjemaet omhandler er beskrevet nærmere. Ta kontakt med prosjektet for å få informasjon om hvordan man får tak i metodeboken.

Koding

Det er Prosjekt Væremåte som koder Væremåteskjemaene i de grå feltene øverst i venstre hjørne. Dette gjøres av oss enten før skjemaet sendes ut eller etter at vi har mottatt skjemaet ferdig utfylt fra dere. For at dere skal kjenne igjen profilen når dere får denne i retur fra oss kan dere selv kode med en egen kode (tall eller ord) øverst i høyre hjørne. Dette er spesielt viktig hvis dere sender inn skjema på flere personer, slik at dere lett kan skille disse fra hverandre. Dette feltet er merket: "Utfyllers referanse" og har ingen sammenheng med prosjektets koder. Er dere usikre i forhold til koder, ta kontakt med prosjektet.

Diagnoser

Skjemaet er laget for barn, ungdom og voksne med ulike diagnoser, men også personer uten diagnoser vil være med i en kontrollgruppe. Det er viktig at personens eventuelle diagnoser og medisinske forhold blir nedskrevet.

Væremåteprofiler

Alle som fyller ut et Væremåteskjema får tilbake en Væremåteprofil fra prosjektet. Denne inneholder personens svar på de ulike temaene som er kartlagt i skjemaet. Væremåteprofilen er under stadig utbedring og vil i stadig større grad også inneholde noen kommentarer på hvilke tiltak som kan passe til de ulike væremåteprofilene i tillegg til noen resultater som er funnet gjennom Væremåteprosjektet generelt.

Informasjonsskriv, samtykkeerklæring og ønsket tilbakemeldingsadresse.

Vedlagt Væremåteskjemaet følger et informasjonsskriv om Prosjekt Væremåte, samtykkeerklæringen og et ark som skal fylles ut med ønsket tilbakemeldingsadresse for Væremåteprofilen. Husk å fylle ut samtykkeerklæring og ønsket tilbakemeldingsadresse.

Kommentarer og ris og ros til prosjektet kan skrives på siste side i spørreskjemaet.

Ved spørsmål, kontakt

Prosjekt Væremåte
Katrine Hildebrand
Bratsbergveien 54
7037 TRONDHEIM
TLF: 95 76 18 96
E-post: katrine.hildebrand@statped.no

-

(-< fyller ut av Prosjekt Væremåte) ..... Utfyllers referanse:

1. PRAKTISKE OPPLYSNINGER

1. Dato for utfylling: _____

2. Hvem har fylt ut: Barnehage:

Skole:

Arbeid:

Hjem:

Bolig:

Avlastning:

Ansvarsgruppemøte:

Annet – spesifiser: _____

2. BAKGRUNNSOPPLYSNINGER

3. Kjønn: Jente/kvinne: Gutt/mann:

4. Alder i år: _____

5. **Diagnoser:** (sett kryss, flere kryss mulig)

a) Autismediagnose:

Spesifiser: _____

b) Asperger syndrom:

c) Utviklingshemming:

d) Psykisk lidelse:

Spesifiser: _____

e) Epilepsi:

f) ADHD:

g) Dyspraksi:

h) Down syndrom:

i) Tourette syndrom:

j) Rett syndrom:

k) Fragilt X-syndrom:

l) Tuberøs Sclerose:

m) Annen genetisk syndrom:

Spesifiser: _____

n) Medfødt hypotyreose:

o) Ervervet hypotyreose:

p) Hypertyreose:

q) Mage/tarm problemer:

r) Bevegelseshemmet:

s) CP:

t) Hørselshemmet:

Spesifiser: _____

u) Total blindhet:

v) Blindhet, men kan se forskjell på lys og mørke:

w) Blindhet, men kan se noe ved hjelp av ekstra stor forstørring:

x) CVI, hjerneskade som medfører vansker med å tolke synsinntrykk:

y) Diffuse synsvansker:

z) Annen diagnose: _____

6. Medisinske diagnoser, kroniske sykdommer og misdannelser:

Spesifiser: _____

7. Lars kommuniserer til andre ved hjelp av: Ja:

a) kroppsspråk / lyder / går til steder /
håndledning eller lignende

b) bilder / pictogram / objekter andre visuelle
eller taktile hjelpemidler

c) skrift

8. Lars kommuniserer til andre ved hjelp av

innlærte tegn og bruker:

a) få tegn (færre enn 20)

b) mange tegn (flere enn 20)

c) tegnspråk flytende med frie tegnsetninger

9. Lars kommuniserer til andre ved hjelp av tale

og bruker:

a) få ord (færre enn 30)

b) mange ord (flere enn 30)

c) stort vokabular og frie setninger (vanlig tale)

d) faste setninger (fraser / ekkotale)

10. Lars har mistet taleferdigheter i løpet av utviklingen

3. ANGST

11. Lars har spesifikk fobi med sterk redsel i konkrete situasjoner og for spesielle objekter der folk flest ikke er redde: (f.eks. katter, edderkopper, høyde, mørke)

12. Lars har redsel for situasjoner der han kan tiltrekke seg andres oppmerksomhet

13. Lars vegrer seg ofte for sosiale situasjoner hvor andre, og særlig jevnaldrende er tilstede

14. Lars stikker ofte av fra sosiale situasjoner; særlig hvis jevnaldrende er tilstede

15. Lars har annen angst: (f.eks. panikkangst eller annen angst som ikke kan forklares med konkrete ting eller opplevelser i øyeblikket)

4. REAKSJONSTID

Med reaksjonstid menes den tiden det vanligvis tar å få svar eller reaksjon på en henvendelse.

Normal: < 3 sek.   Litt lang: 3 - 6 sek.   Lang: > 6 sek.

16. På en vanlig, god dag er Lars sin reaksjonstid som regel:

5. FORM OG FORMSVINGNINGER

17. Lars har svingninger knyttet til:

Ja:

a) søvn / søvnmønster

b) appetitt / spising

c) avføring

d) kroppstemperatur i løpet av dagen

e) aktivitetsnivå i løpet av dagen

f) trivsel / humør

g) årstidene

h) reaksjonstid

i) personlig tempo

18. Lars har betydelig variasjon i dagsform. (Enten fra dag til dag eller i løpet av dagen)

NB: Hvis det skåres ut ja på spørsmål 18, at han har betydelig variasjon i dagsform, skal det fylles ut i både grå og hvite felt gjennom resten av spørreskjemaet. Hvite felt for gode perioder og grå felt for dårlige perioder.

I skjemaet brukes doble avkrysningsbokser av denne typen:

Alle skal krysse av i de øverste *hvite* rutene.

De *grå* rutene under er derimot **kun** for de personene som har **betydelig** variasjon i dagsform, og skal krysses av i tillegg til de hvite for alle spørsmål, som mål på de dårlige periodene.

	Eksempelet passer				
	Svært dårlig	Dårlig	Både / og	Bra	Svært Bra
	1	2	3	4	5
19. Lars har søvnproblemer	☐	☐	☐	☐	☐
20. Lars sover lite sammenliknet med andre	☐	☐	☐	☐	☐
21. Lars sover mye sammenliknet med andre	☐	☐	☐	☐	☐
22. Lars har vanskelig for å sovne om kvelden	☐	☐	☐	☐	☐
23. Lars våkner ofte om natten	☐	☐	☐	☐	☐
24. Lars våkner ofte svært tidlig	☐	☐	☐	☐	☐
25. Det virker ofte som Lars har:	☐	☐	☐	☐	☐
a) vondt noe sted	☐	☐	☐	☐	☐
b) hodepine / migrene	☐	☐	☐	☐	☐
c) vondt i magen	☐	☐	☐	☐	☐
d) kløe	☐	☐	☐	☐	☐
e) ikke aktuelt – kjønns spesifikt spørsmål	☐	☐	☐	☐	☐
26. Lars har problemer med:	☐	☐	☐	☐	☐
a) appetitt og spising	☐	☐	☐	☐	☐
b) fordøyelse og avføring	☐	☐	☐	☐	☐
27. Lars opplevde langvarige og store smerter tidlig i livet	☐	☐	☐	☐	☐
28. Lars har mistet ulike ferdigheter han tidligere har hatt	☐	☐	☐	☐	☐
29. Lars virker ofte deprimert	☐	☐	☐	☐	☐
6. OMGJENGELIGHET Mennesker har forskjellig måte å uttrykke seg på som er typiske for dem, eks. sosiale, svært aktive, osv. Her vil vi at du skal beskrive det generelle inntrykket du har av Lars. Beskriv Lars slik du kjenner han, og slik han vanligvis er.					
30. Lars karakteriseres ved at han er:	☐	☐	☐	☐	☐
a) fjern	☐	☐	☐	☐	☐
b) sur og gretten	☐	☐	☐	☐	☐
c) lett å tolke	☐	☐	☐	☐	☐

	Eksempelet passer				
	Svært dårlig	Dårlig	Både / og	Bra	Svært Bra
	1	2	3	4	5
d) blid og glad	☐	☐	☐	☐	☐
e) pessimistisk	☐	☐	☐	☐	☐
f) trist	☐	☐	☐	☐	☐
g) sky	☐	☐	☐	☐	☐
h) lesbar	☐	☐	☐	☐	☐
i) kontaktsøkende	☐	☐	☐	☐	☐
j) fraværende	☐	☐	☐	☐	☐
k) sjenert	☐	☐	☐	☐	☐
l) utadvendt	☐	☐	☐	☐	☐
m) utilgjengelig	☐	☐	☐	☐	☐
n) rar	☐	☐	☐	☐	☐
o) usosial	☐	☐	☐	☐	☐
p) intens	☐	☐	☐	☐	☐
q) overemosjonell	☐	☐	☐	☐	☐
r) sosial	☐	☐	☐	☐	☐
s) masete	☐	☐	☐	☐	☐
t) uoppmerksom	☐	☐	☐	☐	☐
31. Lars karakteriseres ved at han:	☐	☐	☐	☐	☐
a) har et godt humør	☐	☐	☐	☐	☐
b) smiler i upassende situasjoner	☐	☐	☐	☐	☐
c) har et meget høyt personlig tempo	☐	☐	☐	☐	☐
d) har et meget lavt personlig tempo	☐	☐	☐	☐	☐

	Eksempelet passer				
	Svært dårlig	Dårlig	Både / og	Bra	Svært Bra
	1	2	3	4	5
7. REAKTIVITET					
32. Lars karakteriseres ved at han er/har:					
a) engstelig	☐	☐	☐	☐	☐
b) rigid	☐	☐	☐	☐	☐
c) fleksibel	☐	☐	☐	☐	☐
d) overømfintlig	☐	☐	☐	☐	☐
e) vaktsom	☐	☐	☐	☐	☐
f) lett å stresse	☐	☐	☐	☐	☐
g) flegmatisk (avslappet i stressede situasjoner)	☐	☐	☐	☐	☐
h) motstand mot forandring	☐	☐	☐	☐	☐
i) sårbar	☐	☐	☐	☐	☐
j) rolig	☐	☐	☐	☐	☐
8. INTERESSER					
33. Lars karakteriseres ved at han er:					
a) lett å få med på ting	☐	☐	☐	☐	☐
b) engasjert	☐	☐	☐	☐	☐
c) interesseløs	☐	☐	☐	☐	☐
d) vanskelig å få interessert i noe	☐	☐	☐	☐	☐
e) interessert i mye	☐	☐	☐	☐	☐
f) vitebegjærlig	☐	☐	☐	☐	☐
g) nysgjerrig	☐	☐	☐	☐	☐
h) initiativrik	☐	☐	☐	☐	☐
i) lett å motivere	☐	☐	☐	☐	☐
j) opptatt av uvanlige ting	☐	☐	☐	☐	☐

	Eksempelet passer				
	Svært dårlig	Dårlig	Både / og	Bra	Svært Bra
	1	2	3	4	5
k) intenst opptatt av særinteresser / favorittinteresser	☐	☐	☐	☐	☐
l) fornøyd når han vet hva han skal gjøre	☐	☐	☐	☐	☐
34. Lars karakteriseres ved at han:					
a) har få interesser	☐	☐	☐	☐	☐
b) har spesielle interesser	☐	☐	☐	☐	☐
c) blir opptatt av oppgaven	☐	☐	☐	☐	☐
d) er engstelig for å gjøre feil	☐	☐	☐	☐	☐
e) tåler dårlig å bli korrigert og rettet på	☐	☐	☐	☐	☐
f) er utholdende	☐	☐	☐	☐	☐
g) arbeider villig med det han skal gjøre	☐	☐	☐	☐	☐
9. AKTIVITETSNIVÅ					
35. Lars trenger:					
a) varierte arbeidsoppgaver	☐	☐	☐	☐	☐
b) korte arbeidsøkter og hyppige pauser	☐	☐	☐	☐	☐
c) ofte skifte i aktivitet og opplevelser	☐	☐	☐	☐	☐
36. Lars er:					
a) aktiv	☐	☐	☐	☐	☐
b) passiv	☐	☐	☐	☐	☐
c) overaktiv	☐	☐	☐	☐	☐

	Eksempelet passer				
	Svært dårlig	Dårlig	Både / og	Bra	Svært Bra
	1	2	3	4	5
37. Lars glemmer ofte hva han skal gjøre på veien fra et sted til et annet. "Ut av øye - ut av sinn"	☐	☐	☐	☐	☐
38. Lars gjør ofte ting i et overdrevent høyt tempo	☐	☐	☐	☐	☐
39. Lars har lett for å kjede seg	☐	☐	☐	☐	☐
40. Lars har vanskelig for å sitte stille	☐	☐	☐	☐	☐
41. Lars slapper sjelden av	☐	☐	☐	☐	☐
42. Lars har problemer med å vente	☐	☐	☐	☐	☐
10. STEREOTYP AKTIVITET					
43. Lars	☐	☐	☐	☐	☐
a) vifter	☐	☐	☐	☐	☐
b) rigger	☐	☐	☐	☐	☐
c) siler lys	☐	☐	☐	☐	☐
d) tvinner håret	☐	☐	☐	☐	☐
e) trykker på øynene	☐	☐	☐	☐	☐
f) inntar uvanlige kroppsstillinger	☐	☐	☐	☐	☐
g) har spesielle, faste håndstereotyper	☐	☐	☐	☐	☐
h) har spesielle hodebevegelser	☐	☐	☐	☐	☐
i) lager spesielle lyder	☐	☐	☐	☐	☐
j) leker med spytt	☐	☐	☐	☐	☐
k) flirer	☐	☐	☐	☐	☐
l) stirrer	☐	☐	☐	☐	☐

Eksempelet passer				
Svært dårlig	Dårlig	Både / og	Bra	Svært Bra
1	2	3	4	5

11. SANSESTIMULERING

Mennesker varierer mye i hvordan de reagerer på sansestimuli.

44. Lars liker:

- a) auditive stimuli (stimuli som påvirker hørselen)

F.EKS: MUSIKK, STØVSUGER OG ANNET

☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐

- b) visuelle stimuli (stimuli som påvirker synet)

F.EKS: LYS, PRIKKER, KONTRASTER OG ANNET

☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐

- c) taktile / haptiske stimuli (stimuli som påvirker berøringssansene)

F.EKS: KILING, STRYKE PÅ ARMEN

☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐

- d) vestibulære stimuli (stimuli som påvirker balansesystemet)

F.EKS: KJØRE KARUSELL, BLI KASTET OPP I LUFTA

☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐

- e) lukt

☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐

- f) smak

☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐

45. Lars er:

- a) overømfintlig for auditive stimuli (stimuli som påvirker hørselen)

☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐

- b) overømfintlig for visuelle stimuli (stimuli som påvirker synet)

☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐

- c) overømfintlig for taktile / haptiske stimuli (stimuli som påvirker berøringssansene)

☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐

- d) overømfintlig for vestibulære stimuli (stimuli som påvirker balansesystemet)

☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐

- e) overømfintlig for lukt

☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐

- f) overømfintlig for smak

☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐

46. Lars har få eller svake uttrykk for opplevelser av smerte

☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐

12. UTFORDRENDE ATFERD

47. Lars har utfordrende atferd som er rettet:

- a) mot seg selv

☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐

	Eksempelet passer				
	Svært dårlig	Dårlig	Både / og	Bra	Svært Bra
	1	2	3	4	5
b) mot det fysiske miljøet	☐	☐	☐	☐	☐
c) mot andre	☐	☐	☐	☐	☐
13. OPPMERKSOMHET OG OPPMERKSOMHETSRETTING					
48. Lars karakteriseres ved at han er:	☐	☐	☐	☐	☐
a) konsentrert	☐	☐	☐	☐	☐
b) årvåken	☐	☐	☐	☐	☐
c) lett å distrahere	☐	☐	☐	☐	☐
49. Vanligvis er Lars opptatt av:	☐	☐	☐	☐	☐
a) hva han skal gjøre	☐	☐	☐	☐	☐
b) personene han er sammen med	☐	☐	☐	☐	☐
c) det fysiske miljøet	☐	☐	☐	☐	☐
d) det andre forventer av han	☐	☐	☐	☐	☐
e) opptatt av å få ros	☐	☐	☐	☐	☐
50. Når Lars kommer til et nytt sted har han mest fokus på:	☐	☐	☐	☐	☐
a) hva han skal gjøre	☐	☐	☐	☐	☐
b) personene han er sammen med	☐	☐	☐	☐	☐
c) det fysiske miljøet	☐	☐	☐	☐	☐
d) det andre forventer av han	☐	☐	☐	☐	☐
51. Av og til virker det som om Lars ikke forstår hva han holder på med, blir himmelfallen, mister mening og mål av syne i det han er i ferd med å gjøre	☐	☐	☐	☐	☐
52. Det virker av og til som vanlige aktiviteter og rutiner er meningsløse for Lars	☐	☐	☐	☐	☐
53. Lars blir ofte sittende med ufokusert blikk og ikke delta i det som skjer rundt han	☐	☐	☐	☐	☐
54. Lars "faller ofte i staver" mens han holder på med noe	☐	☐	☐	☐	☐

14. SOSIALITET

55. Lars reagerer svært positivt når:

a) barn tar kontakt med han

b) voksne tar kontakt med han

c) kjente tar kontakt med han

d) ukjente tar kontakt med han

56. Lars tar ofte kontakt med:

a) barn

b) voksne

c) kjente

d) ukjente

57. Lars tar kontakt med andre for å:

a) utføre aktiviteter han liker

b) få hjelp til noe

c) ha samvær med andre

d) gjøre aktiviteter sammen med noen

e) få ros, bekreftelse, anerkjennelse

f) fortelle om noe han har gjort

g) spørre

h) få noe han har lyst på

i) vise fram yndlingsleker, eller for å få en samtale om et yndlingstema

j) få fysisk kontakt med andre

k) søke trøst hos andre

l) få kos

Eksempelet passer				
Svært dårlig	Dårlig	Både / og	Bra	Svært Bra
1	2	3	4	5

☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐

☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐

☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐

☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐

☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐

☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐

☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐

☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐

☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐

☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐

☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐

☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐

☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐

☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐

☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐

☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐

☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐

☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐

☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐

☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐

	Eksempelet passer				
	Svært dårlig	Dårlig	Både / og	Bra	Svært Bra
	1	2	3	4	5
58. Lars tar ofte kontakt med andre på en: a) gjentakende og stereotyp måte	☐	☐	☐	☐	☐
b) måte som kan være ubehagelig for andre	☐	☐	☐	☐	☐
59. Lars liker godt å være sammen med andre	☐	☐	☐	☐	☐
60. Lars henvender seg ofte til andre mennesker	☐	☐	☐	☐	☐
61. Lars tar ofte initiativ for å starte en aktivitet	☐	☐	☐	☐	☐
15. STRUKTUR					
62. Lars er opptatt av å få vite: a) hva som skal skje i løpet av dagen	☐	☐	☐	☐	☐
b) hvem han skal være sammen med	☐	☐	☐	☐	☐
63. Lars reagerer negativt når: a) rutinene blir brutt	☐	☐	☐	☐	☐
b) han er i ustrukturerte situasjoner	☐	☐	☐	☐	☐
c) rekkefølgen på ulike aktiviteter i løpet av dagen varierer (rammestrukturen)	☐	☐	☐	☐	☐
d) rekkefølgen på de enkelte delhandlingene i en situasjon varierer (situasjonsstrukturen)	☐	☐	☐	☐	☐
e) nye gjenstander innføres i omgivelsene	☐	☐	☐	☐	☐
f) det blir innført nye aktiviteter	☐	☐	☐	☐	☐
g) han blir presentert for nye mennesker	☐	☐	☐	☐	☐
h) han kommer til nye steder	☐	☐	☐	☐	☐
64. Når aktiviteter er strukturerte og godt planlagte: a) følger Lars planene til punkt og prikke	☐	☐	☐	☐	☐
b) er Lars lojal mot "skriftlige instruksjoner"; F.EKS. AKTIVITETSPERMER, HANDLINGSPERMER ELLER DAGSPLANER	☐	☐	☐	☐	☐
c) gjennomfører Lars aktivitetene uten andre hjelpebetingelser; F.EKS. ROS ELLER IGANGSETTING	☐	☐	☐	☐	☐

	Eksempelet passer				
	Svært dårlig	Dårlig	Både / og	Bra	Svært Bra
	1	2	3	4	5
65. Hvis Lars blir avbrutt mens han holder på med noe han liker særlig godt:					
a) reagerer han med fortvilelse, irritasjon eller sinne	☐	☐	☐	☐	☐
b) begynner han straks på igjen med aktiviteten når han får muligheten	☐	☐	☐	☐	☐
66. Lars liker å sortere ting etter størrelse, farge, form eller lignende	☐	☐	☐	☐	☐
67. Lars rydder og ordner i ting han holder på med ut fra sitt eget, særegne system	☐	☐	☐	☐	☐
68. Lars blir greit med på uventede aktiviteter som bryter med rutine/tidligere avtaler	☐	☐	☐	☐	☐
69. Lars lager seg sterke forventninger til det som skal skje	☐	☐	☐	☐	☐
70. Lars reagerer med oppgitthet på at hans forventninger blir brutt	☐	☐	☐	☐	☐
71. Lars reagerer med frustrasjon/sinne på at hans forventninger blir brutt	☐	☐	☐	☐	☐
16. UTFØRELSESVANSKER					
72. Når Lars er i en kjent situasjon og er motivert, starter han selv på aktiviteten uten å henvende seg til andre først	☐	☐	☐	☐	☐
73. Lars bruker ofte lang tid på å få gjort noe; han får for eksempel ikke til bevegelsene, avbryter seg selv eller stopper opp i aktiviteten med stivnede bevegelser	☐	☐	☐	☐	☐
74. Lars gruer seg ofte til det han har lyst til å gjøre	☐	☐	☐	☐	☐
75. Lars gjør mange ting overraskende bra når han er for seg selv og ingen maser på han	☐	☐	☐	☐	☐
76. Lars nøler ofte når han skal gjøre noe	☐	☐	☐	☐	☐
77. Lars har ofte behov for at andre hjelper han med å ta initiativ til å gjøre noe	☐	☐	☐	☐	☐
78. Lars blir lett initiativløs når han blir utsatt for mye praks	☐	☐	☐	☐	☐
79. Lars får ofte utførelsesvansker når det blir gjort klart (bevisst) for han det han skal gjøre	☐	☐	☐	☐	☐
80. Når Lars har stoppet opp i det han skal gjøre og virker trøtt eller umotivert, reagerer han positivt på at andre tar initiativ til at han skal fortsette	☐	☐	☐	☐	☐
81. Det er viktig for Lars at:					
a) gjenstander står på faste plasser	☐	☐	☐	☐	☐

	Eksempelet passer				
	Svært dårlig	Dårlig	Både / og	Bra	Svært Bra
	1	2	3	4	5
b) aktiviteter foregår på faste steder	☐	☐	☐	☐	☐
82. Når Lars blir satt til å utføre en aktivitet / oppgave:					
a) har han lett for å stoppe opp underveis og må settes i gang igjen	☐	☐	☐	☐	☐
b) oppstår det ofte et kunnskapsmessig "hull", hvor Lars ikke klarer noe han tidligere har lært	☐	☐	☐	☐	☐
c) står han ofte fast til å begynne med, men gjør ting i et stort tempo når han først kommer i gang	☐	☐	☐	☐	☐
d) gir han inntrykk av å trives best når andre ikke er for "tett på" han for å se på hva han gjør	☐	☐	☐	☐	☐
83. For at Lars skal komme i gang med en aktivitet:					
a) trenger han at noen setter han i gang	☐	☐	☐	☐	☐
b) må han få et "startsignal". Uten dette viser han tegn på frustrasjon	☐	☐	☐	☐	☐
c) er det lettere å få han med, når man gir han beskjed på en indirekte måte, sammenlignet med når man gir han en direkte ordre	☐	☐	☐	☐	☐
d) er han avhengig av å starte handlingen / atferdskjeden på samme måte hver gang den skal utføres	☐	☐	☐	☐	☐
84. Det er ofte vanskelig for Lars å komme i gang med en aktivitet:					
a) når han har tidspress	☐	☐	☐	☐	☐
b) fordi han må "rydde i omgivelsene"	☐	☐	☐	☐	☐
c) fordi han blir sittende og vente på å bli satt i gang	☐	☐	☐	☐	☐
d) når noen legger stort press på han	☐	☐	☐	☐	☐
85. For at Lars skal få utført en handling / atferdskjede:					
a) er han avhengig av at den forrige aktiviteten er gjort ferdig på riktig måte	☐	☐	☐	☐	☐

		Eksempelet passer				
		Svært dårlig	Dårlig	Både / og	Bra	Svært Bra
		1	2	3	4	5
b) er han avhengig av at nærpasjonen hjelper han på bestemte ledd i handlingen		☐	☐	☐	☐	☐
c) er han avhengig av at nærpasjonen forholder seg på en bestemt måte		☐	☐	☐	☐	☐
d) er han avhengig av at omgivelsene er ordnet på en spesiell måte		☐	☐	☐	☐	☐
e) er han avhengig av at nærpasjonen er til stede, selv om han egentlig kan utføre handlingen alene		☐	☐	☐	☐	☐
86. Lars stopper opp fordi:						
a) han må gjenta deler av handlingen flere ganger		☐	☐	☐	☐	☐
b) han gjentar handlinger eller bevegelsesmønstre som ikke er en del av aktiviteten		☐	☐	☐	☐	☐
c) han avbryter seg selv før han er ferdig med en aktivitet han er motivert for å gjennomføre		☐	☐	☐	☐	☐
d) han blir opphengt i noe han ser på		☐	☐	☐	☐	☐
87. Når Lars skal si/uttale noe:	a) hvisker han ofte	☐	☐	☐	☐	☐
	b) uttrykker han det ofte med store anstrengelser og med stramme muskler	☐	☐	☐	☐	☐
	c) går han ofte helt i stå hvis man retter fokus på han. <small>F. EKS. SER KREVENDE PÅ HAN ELLER KORRIGERER DET HAN SIER</small>	☐	☐	☐	☐	☐
88. Hvis Lars, og den han er sammen med, skal et sted og har dårlig tid:						
a) får han ofte problemer med å komme seg over dørstokken		☐	☐	☐	☐	☐
b) er han raskere til å komme seg ut med noen framfor med andre		☐	☐	☐	☐	☐

Lars har ingen tale.
Spørsmålet gjelder derfor ikke:

	Eksempelet passer				
	Svært dårlig	Dårlig	Både / og	Bra	Svært Bra
	1	2	3	4	5
c) er han raskere hvis den han er sammen med fleiper eller spøker	☐	☐	☐	☐	☐
89. Lars får lettere til å gjøre noe hvis situasjonen preges av spøk, latter og en uformell omgangstone	☐	☐	☐	☐	☐
90. Lars oppfører seg forskjellig ovenfor ulike nærpersioner	☐	☐	☐	☐	☐
17. TYPER					
91. Lars karakteriseres ved at han er flakkende	☐	☐	☐	☐	☐
92. Lars går ofte fra det ene til det andre; ser på ting og berører det uten egentlig å feste oppmerksomheten mer enn et øyeblikk	☐	☐	☐	☐	☐
93. Lars prøver å unngå aktiviteter han vet han skal være med på	☐	☐	☐	☐	☐
94. Når andre prøver å få Lars med på noe som ikke er en del av rutinen, skjer det ofte at han setter seg ned slik at han må reises opp og taes med på det som skal skje	☐	☐	☐	☐	☐
95. Ofte er det slik at Lars går først igjennom rommet med den voksne bak, som er klar til å gripe inn hvis han stikker av eller gjør noe galt	☐	☐	☐	☐	☐
96. Lars reagerer negativt på krav	☐	☐	☐	☐	☐
97. Når Lars blir satt til å utføre en aktivitet / oppgave:	☐	☐	☐	☐	☐
a) legger / setter han seg ned på gulvet når det er noe han ikke har lyst til å gjøre	☐	☐	☐	☐	☐
b) prøver han ofte å slippe unna kravene	☐	☐	☐	☐	☐
c) stikker han ofte av fra aktivitetene	☐	☐	☐	☐	☐
98. Når Lars er alene i en ustrukturert situasjon:	☐	☐	☐	☐	☐
a) går han hvileløst omkring uten å foreta seg noe bestemt og meningsfullt	☐	☐	☐	☐	☐
b) stikker han av	☐	☐	☐	☐	☐
99. Lars liker godt:	☐	☐	☐	☐	☐
a) fysisk utfordrende aktiviteter som klatring og ballansering	☐	☐	☐	☐	☐

	Eksempelet passer				
	Svært dårlig	Dårlig	Både / og	Bra	Svært Bra
	1	2	3	4	5
b) fart og spenning	☐	☐	☐	☐	☐
c) voldsomme aktiviteter / lek	☐	☐	☐	☐	☐
d) opplevelser som tivoli, sirkus, danskebåten og diskotek	☐	☐	☐	☐	☐

Tilbakemelding til Prosjekt Væremåte

Denne siden kan dere bruke til å utdype enkelte spørsmål/temaer i skjemaet eller dere kan skrive ned eventuelle tilbakemeldinger til prosjektgruppen.

Vi takker for hjelpen.

Hilsen:

Katrine B. Hildebrand